

BESLUIT VAN DE COMMISSIE**van 14 november 2012****tot vaststelling van de milieucriteria voor de toekenning van de EU-milieukeur voor detergentia voor vaatwasmachines voor industrieel en institutioneel gebruik***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2012) 8054)***(Voor de EER relevante tekst)**

(2012/720/EU)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EG) nr. 66/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de EU-milieukeur⁽¹⁾, en met name artikel 8, lid 2,

Na raadpleging van het Bureau voor de milieukeur van de Europese Unie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens Verordening (EG) nr. 66/2010 kan de EU-milieukeur worden toegekend aan producten die tijdens hun volledige levenscyclus een verminderd milieueffect hebben.
- (2) In Verordening (EG) nr. 66/2010 is bepaald dat per productengroep specifieke EU-milieukeurcriteria moeten worden vastgesteld.
- (3) De nieuwe criteria, evenals de eisen voor beoordeling en controle moeten vier jaar geldig zijn vanaf de datum van vaststelling van dit besluit.
- (4) De in dit besluit vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 16 van Verordening (EG) nr. 66/2010 ingestelde comité,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De productgroep „detergentia voor vaatwasmachines voor industrieel en institutioneel gebruik” omvat single- en multicomponentdetergentia voor vaatwasmachines, spoelmiddelen en voorweekmiddelen, bestemd om te worden gebruikt in professionele vaatwasmachines.

De volgende producten vallen niet onder deze productgroep: detergentia voor huishoudelijke vaatwasmachines, detergentia die bedoeld zijn voor gebruik in wasmachines van medische

apparaten of in speciale machines voor het reinigen van industriële apparatuur, inclusief in speciale machines voor de voedingsindustrie.

Niet via automatische pompen gedoseerde sprays vallen buiten deze productgroep.

Artikel 2

Om in aanmerking te komen voor de EU-milieukeur krachtens Verordening (EG) nr. 66/2010 valt een wasmiddel voor vaatwasmachines onder de productgroep „detergentia voor vaatwasmachines voor industrieel en institutioneel gebruik” zoals gedefinieerd in artikel 1 van dit besluit en voldoet het aan de criteria alsmede aan de bijbehorende eisen inzake beoordeling en controle die zijn vastgesteld in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 3

De criteria voor de productgroep „detergentia voor vaatwasmachines voor industrieel en institutioneel gebruik” en de eisen voor beoordeling en controle zijn vier jaar geldig vanaf de datum van vaststelling van dit besluit.

Artikel 4

Het voor administratieve doeleinden aan de productgroep „detergentia voor vaatwasmachines voor industrieel en institutioneel gebruik” toegekende codenummer is „038”.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 14 november 2012.

Voor de Commissie

Janez POTOČNIK

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 27 van 30.1.2010, blz. 1.

BIJLAGE

KADER

Doelstellingen van de criteria

Deze criteria zijn met name gericht op de bevordering van producten die een verminderd effect op aquatische ecosystemen hebben, die een beperkte hoeveelheid schadelijke stoffen bevatten en waarvan de prestatie is getest.

CRITERIA

Deze criteria hebben betrekking op de volgende gebieden:

1. Toxiciteit voor in het water levende organismen: kritisch verdunningsvolume (KVV)
2. Biologische afbreekbaarheid
3. Verboden of beperkte stoffen en mengsels
4. Verpakkingseisen
5. Afwasresultaat (geschiktheid voor gebruik)
6. Automatische doseersystemen
7. Gebruikersinformatie — Informatie op de EU-milieukeur.

1. Beoordeling en controle

a) Eisen

Bij elk criterium worden de specifieke eisen inzake beoordeling en controle vermeld.

Wanneer de aanvrager verplicht is verklaringen, documentatie, analyses, testverslagen of ander bewijsmateriaal te verstrekken waaruit naleving van de criteria blijkt, wordt ervan uitgegaan dat deze, al naargelang van het geval, afkomstig kunnen zijn van de aanvrager en/of diens leverancier(s) en/of hun leverancier(s) enz.

Zo mogelijk dient het testen te worden uitgevoerd door laboratoria die voldoen aan de algemene eisen van EN ISO 17025 of een gelijkwaardige norm.

Indien nodig kunnen, naast de voor elk criterium vermelde testmethoden, ook andere methoden worden gebruikt, mits de bevoegde instantie die de aanvraag beoordeelt deze methoden gelijkwaardig acht.

In aanhangsel I wordt verwezen naar de detergenteningrediëntendatabank (de DID-lijst), die de (bestanddelen van) ingrediënten bevat die het meest worden gebruikt in formules van detergentia. De gegevens in deze databank dienen te worden gebruikt voor de berekening van het kritisch verdunningsvolume (KVV) en voor de beoordeling van de biologische afbreekbaarheid van de (bestanddelen) ingrediënten. Voor stoffen die niet in de DID-lijst zijn opgenomen, worden richtsnoeren verstrekt voor de wijze waarop de desbetreffende gegevens moeten worden berekend of geëxtrapoleerd. De nieuwste versie van de DID-lijst is beschikbaar op de website van de EU-milieukeur of via de websites van de afzonderlijke bevoegde instanties.

Indien nodig kunnen de bevoegde instanties aanvullende documentatie vragen en onafhankelijke controles uitvoeren.

b) Grenswaarden voor metingen

Naleving van de milieucriteria is verplicht voor stoffen die intentioneel zijn toegevoegd, evenals voor nevenproducten en onzuiverheden in grondstoffen, waarvan de concentratie gelijk is aan of groter is dan 0,010 gewichtspercent van de eindformule.

Biociden en kleurstoffen moeten ongeacht hun concentratie voldoen aan de criteria.

Stoffen die voldoen aan de hierboven vermelde grenswaarde worden hierna „(bestanddelen van) ingrediënten” genoemd.

2. Functionele eenheid

De functionele eenheid voor deze productgroep wordt uitgedrukt in g/l wasmiddeloplossing (gram per liter wasmiddeloplossing).

Eisen inzake beoordeling en controle van de functionele eenheid

De volledige formule, met vermelding van de handelsnaam, de chemische naam, het CAS-nummer, het DID-nummer (*), de hoeveelheid (bestanddelen van) ingrediënten inclusief en exclusief water, de functie en de vorm van alle (bestanddelen van) ingrediënten (ongeacht de concentratie ervan) in het product, dient aan de bevoegde instantie te worden verstrekt. Een voorbeeld van de grafische vormgeving, met inbegrip van de aanbevelingen voor de dosering, dient eveneens aan de bevoegde instantie te worden verstrekt.

Voor alle (bestanddelen van) ingrediënten dienen veiligheidsinformatiebladen aan de bevoegde instantie te worden verstrekt overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad (1).

De delen A en B van de DID-lijst zijn te vinden op de website van de EU-milieukeur:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_nl.pdf

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_nl.pdf

EU-MILIEUKEURCRITERIA

Criterion 1 — Toxiciteit voor in het water levende organismen: kritisch verdunningsvolume (KVV)

Het kritisch verdunningsvolume ($KVV_{\text{chronisch}}$) van een uit een single- of multicomponentsysteem mag de volgende grenswaarden niet overschrijden (bij de hoogste aanbevolen dosis):

KVV bij de hoogste aanbevolen dosis	Zacht	Gemiddeld	Hard
Producttype	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Voorwekemiddelen	2 000	2 000	2 000
Detergentia voor vaatwasmachines	3 000	5 000	10 000
Multicomponentsystemen	3 000	4 000	7 000
Spoelmiddelen	3 000	3 000	3 000

et kritisch verdunningsvolume ($KVV_{\text{chronisch}}$) wordt voor alle (bestanddelen van) ingrediënten (i) in het product berekend met behulp van de volgende vergelijking:

$$KVV_{\text{chronisch}} = \sum KVV_{(i)} = \sum \frac{\text{gewicht}_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{\text{chronisch}(i)}} \times 1\,000$$

waarbij:

gewicht = het gewicht van het ingrediënt per aanbevolen dosis;

DF = de afbraakfactor;

TF = de concentratie van de stof waarbij een toxisch effect op lange termijn optreedt, als vermeld in de DID-lijst.

Biociden en kleurstoffen die voorkomen in het product, moeten ook worden meegenomen in de berekening van het KVV, zelfs wanneer het gehalte ervan lager is dan 0,010 % (100 ppm).

Vanwege het afbreken van de stoffen in het wasproces, gelden er aparte regels voor de volgende stoffen:

— waterstofperoxide (H_2O_2) — niet op te nemen in de berekening van het KVV;

— per-azijnzuur — in de berekening op te nemen als azijnzuur.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt de berekening van het $KVV_{\text{chronisch}}$ van het product. Op de website van de EU-milieukeur is een spreadsheet beschikbaar voor de berekening van de KVV-waarde.

Voor de parameters DF en TF dienen de waarden zoals vermeld in de detergenteningrediëntendatabank-lijst (DID-lijst) te worden gebruikt. Als de stof niet in de DID-lijst wordt vermeld, dienen de parameters te worden berekend met behulp van de richtsnoeren in deel B van de DID-lijst en dient de hiermee verband houdende documentatie te worden bijgevoegd.

(*) Het DID-nummer is het nummer van het ingrediënt in de DID-lijst („detergenteningrediëntendatabank“-lijst) en wordt gebruikt om vast te stellen of aan de criteria 1 en 2 is voldaan.

(1) PB L 396 van 30.12.2006, blz. 1.

Criterium 2 — Biologische afbreekbaarheid

a) Biologische afbreekbaarheid van oppervlakreactieve stoffen

Alle oppervlakreactieve stoffen moeten biologisch afbreekbaar zijn in aerobe en anaerobe omstandigheden.

b) Biologische afbreekbaarheid van organische stoffen

Het gehalte van alle organische stoffen in het product die aeroob niet biologisch afbreekbaar zijn (niet gemakkelijk biologisch afbreekbaar) (aNBO) en/of anaeroob niet biologisch afbreekbaar zijn (anNBO), mag de volgende grenswaarden niet overschrijden:

aNBO

Producttype (g/l wasmiddeloplossing)	Zacht	Gemiddeld	Hard
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Voorweekmiddelen	0,4	0,4	0,4
Detergentia voor vaatwasmachines/multicomponentsysteem	0,4	0,4	0,4
Spoelmiddelen	0,04	0,04	0,04

anNBO

Producttype (g/l wasmiddeloplossing)	Zacht	Gemiddeld	Hard
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Voorweekmiddelen	0,4	0,4	0,4
Detergentia voor vaatwasmachines/multicomponentsysteem	0,6	1,0	1,5
Spoelmiddelen	0,04	0,04	0,04

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt documentatie over de afbreekbaarheid van de oppervlakreactieve stoffen alsook de berekening van aNBO en anNBO van het product. Op de website van de EU-milieukeur is een spreadsheet beschikbaar voor de berekening van de waarden van aNBO en anNBO.

Voor zowel oppervlakreactieve stoffen als aNBO- en anNBO-waarden moet de DID-lijst worden geraadpleegd. Voor (bestanddelen van) ingrediënten die niet in de DID-lijst zijn opgenomen, dienen de desbetreffende gegevens uit de literatuur of uit andere bronnen te worden verstrekt, of adequate testresultaten, waaruit blijkt dat ze aeroob en anaeroob biologisch afbreekbaar zijn, zoals beschreven in aanhangsel I.

Merk op dat TAED als anaeroob biologisch afbreekbaar dient te worden beschouwd.

Bij ontbreken van documentatie overeenkomstig bovenstaande eisen, mag een stof, die geen oppervlakreactieve stof is, vrijgesteld worden van de eis van anaerobische biologische afbreekbaarheid als aan één van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. gemakkelijk afbreekbaar en lage adsorptie ($A < 25\%$); of
2. gemakkelijk afbreekbaar en hoge desorptie ($D > 75\%$); of
3. gemakkelijk afbreekbaar en niet-bioaccumulerend.

Het testen op adsorptie/desorptie kan worden uitgevoerd overeenkomstig OESO-richtsnoeren 106.

Criterium 3 — Verboden of beperkte stoffen en mengsels

a) Gespecificeerde verboden (bestanddelen van) ingrediënten

De volgende (bestanddelen van) ingrediënten mogen niet in het product zijn opgenomen, noch als bestanddeel van de formule, noch als bestanddeel van een mengsel dat in de formule is opgenomen:

— EDTA (ethyleendiaminetetra-azijnzuur);

- parfums;
- reactieve chloorverbindingen;
- APEO (alkylfenoethoxylaten) en APD (alkylfenol en derivaten daarvan).

Beoordeling en controle: de aanvrager dient een ingevulde en ondertekende verklaring te verstrekken dat aan dit criterium is voldaan.

b) Gevaarlijke stoffen en mengsels

Overeenkomstig artikel 6, lid 6, van Verordening (EG) nr. 66/2010 betreffende de EU-milieukeur mag het product of een bestanddeel daarvan geen stoffen bevatten die beantwoorden aan de criteria voor classificatie met hieronder gespecificeerde gevarenaanduidingen of waarschuwingssinnen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾ of Richtlijn 67/548/EEG van de Raad ⁽²⁾, noch stoffen waarnaar wordt verwezen in artikel 57 van Verordening (EG) nr. 1907/2006. De onderstaande waarschuwingssinnen verwijzen in het algemeen naar stoffen. Indien er echter geen informatie over de stoffen kan worden verkregen, gelden de classificatieregels voor mengsels.

Lijst van gevaarlijke stoffen

Gevarenaanduiding ⁽¹⁾	Waarschuwingzin ⁽²⁾
H300 Dodelijk bij inslikken	R28
H301 Giftig bij inslikken	R25
H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt	R65
H310 Dodelijk bij contact met de huid	R27
H311 Giftig bij contact met de huid	R24
H330 Dodelijk bij inademing	R23/26
H331 Giftig bij inademing	R23
H340 Kan genetische schade veroorzaken	R46
H341 Verdacht van het veroorzaken van genetische schade	R68
H350 Kan kanker veroorzaken	R45
H350i Kan kanker veroorzaken bij inademing	R49
H351 Verdacht van het veroorzaken van kanker	R40
H360F Kan de vruchtbaarheid schaden	R60
H360D Kan het ongeboren kind schaden	R61
H360FD Kan de vruchtbaarheid schaden. Kan het ongeboren kind schaden	R60/61/60-61
H360Fd Kan de vruchtbaarheid schaden. Verdacht van het schaden van het ongeboren kind	R60/63
H360Df Kan het ongeboren kind schaden. Verdacht van het verminderen van de vruchtbaarheid	R61/62
H361f Mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid	R62
H361d Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind	R63
H361fd Mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid. Verdacht van het schaden van het ongeboren kind	R62-63
H362 Kan schadelijk zijn via de borstvoeding	R64
H370 Veroorzaakt schade aan organen	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Kan schade aan organen veroorzaken	R68/20/21/22

⁽¹⁾ PB L 353 van 31.12.2008, blz. 1.

⁽²⁾ PB 196 van 16.8.1967, blz. 1.

Gevarenaanduiding ⁽¹⁾	Waarschuwingzin ⁽²⁾
H372 Veroorzaakt schade aan organen bij langdurige of herhaalde blootstelling	R48/25/24/23
H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling	R48/20/21/22
H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen	R50
H410 Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen	R50-53
H411 Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen	R51-53
H412 Schadelijk voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen	R52-53
H413 Kan langdurige schadelijke gevolgen voor in het water levende organismen hebben	R53
EUH059 Gevaarlijk voor de ozonlaag	R59
EUH029 Vormt giftig gas in contact met water	R29
EUH031 Vormt giftig gas in contact met zuren	R31
EUH032 Vormt zeer giftig gas in contact met zuren	R32
EUH070 Giftig bij oogcontact	R39-41
Sensibiliserende stoffen	
H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken	R42
H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken	R43

⁽¹⁾ Verordening (EG) nr. 1272/2008.
⁽²⁾ Richtlijn 67/548/EEG met aanpassingen aan de REACH-verordening conform Richtlijn 2006/121/EG en Richtlijn 1999/45/EG als gewijzigd.

Dit criterium geldt ook voor bekende afbraakproducten zoals formaldehyde uit formaldehyde afgevend middelen.

Uitgesloten van bovenstaande eis zijn stoffen of mengsels waarvan de eigenschappen tijdens het productieproces veranderen (ze worden bijvoorbeeld niet meer biologisch beschikbaar of hun chemische samenstelling verandert waardoor het eerder vastgestelde gevaar niet meer van toepassing is).

Het eindproduct mag niet volgens de bovenstaande gevarenaanduidingen worden geëtiketteerd.

Afwijkingen

Met name de onderstaande stoffen zijn vrijgesteld van deze eis.

Oppervlakteactieve stoffen < 15 % in het eindproduct	H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen	R50
Biociden gebruikt voor conserveringsdoel- einden (*) (enkel voor vloeistoffen met een pH tussen 2 en 12 en met maximaal 0,10 % (g/g) actief materiaal)	H331 Giftig bij inademing	R23
	H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken	R42
	H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken	R43
	H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen	R50

Enzymen (**)	H334 Kan bij inademing allergie- of astmasymptomen of ademhalingsmoeilijkheden veroorzaken	R42
	H317 Kan een allergische huidreactie veroorzaken	R43
	H400 Zeer giftig voor in het water levende organismen en	R50
NTA als een verontreiniging in MGDA en GLDA (***)	H351 Verdacht van het veroorzaken van kanker	R40

(*) Afwijking geldt enkel voor criterium 3 b). Biociden moeten voldoen aan criterium 3 d).

(**) Met inbegrip van stabilisatoren en andere hulpstoffen in de bereidingen.

(***) In concentraties die lager zijn dan 1,0 % in de grondstof, zolang de totale concentratie in het eindproduct lager is dan 0,10 %.

Beoordeling en controle: de aanvrager moet aantonen dat aan dit criterium is voldaan door een verklaring te verstrekken over de niet-classificatie van elk (bestanddeel van een) ingrediënt in de gevarenklassen die bij de in bovenstaande lijst genoemde gevarenaanduidingen horen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008, voor zover dit ten minste kan worden bepaald aan de hand van de informatie die voldoet aan de in bijlage VII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 genoemde eisen. Deze verklaring wordt gestaafd door een samenvatting van de informatie over de relevante kenmerken met betrekking tot de in bovenstaande lijst genoemde gevarenaanduidingen, op het detailleringniveau dat wordt gespecificeerd in bijlage II, punten 10, 11 en 12, bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 (Voorschriften voor de samenstelling van veiligheidsinformatiebladen).

Informatie over de intrinsieke eigenschappen van stoffen kan worden verkregen door andere middelen dan met tests, bijvoorbeeld door het gebruik van alternatieve methoden, zoals in-vitromethoden, via kwantitatieve structuur-activiteitsmodellen of door het gebruik van groepering of „read-across” overeenkomstig bijlage XI bij Verordening (EG) nr. 1907/2006. Het uitwisselen van relevante gegevens wordt sterk aangemoedigd.

De verstrekte informatie moet betrekking hebben op de vorm of fysieke staat van de stof of mengsels zoals gebruikt in het eindproduct.

Voor in de bijlagen IV en V bij REACH genoemde stoffen die zijn vrijgesteld van registratieverplichtingen krachtens artikel 2, lid 7, onder a) en b), van Verordening (EG) nr. 1907/2006 REACH, volstaat een verklaring dienaangaande om te voldoen aan de bovenstaande eisen.

c) Stoffen die zijn opgenomen in de lijst overeenkomstig artikel 59, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1907/2006

Er mag geen afwijking op het in artikel 6, lid 6, van Verordening (EG) nr. 66/2010 vastgestelde verbod worden toegestaan voor stoffen die worden beschouwd als zeer zorgwekkend en die zijn opgenomen in de lijst zoals bedoeld in artikel 59 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 welke voorkomen in mengsels, in concentraties van meer dan 0,010 gewichtsprocent.

Beoordeling en controle: de lijst van stoffen die als zeer zorgwekkend worden beschouwd en die zijn opgenomen in de kandidaatlijst overeenkomstig artikel 59 van Verordening (EG) nr. 1907/2006 is te vinden op: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Naar deze lijst dient te worden verwezen op de datum van de aanvraag. De aanvrager dient aan de bevoegde instantie de exacte formule van het product te verstrekken. De aanvrager dient ook een verklaring te verstrekken dat aan dit criterium is voldaan, samen met relevante documentatie, zoals door de leveranciers van materialen ondertekende verklaringen dat aan het criterium is voldaan, en exemplaren van de relevante veiligheidsinformatiebladen van stoffen of mengsels.

d) Gespecificeerde beperkte ingrediënten — Biociden

- i) Het product mag uitsluitend biociden bevatten om het product te conserveren, en uitsluitend in de voor dit doel geschikte dosering. Dit heeft geen betrekking op oppervlakteactieve stoffen die ook biocide-eigenschappen kunnen hebben.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt veiligheidsinformatiebladen van alle toegevoegde biociden, samen met informatie over de exacte concentratie ervan in het product. De fabrikant of leverancier van de biociden verstrekt informatie over de benodigde dosering om het product te conserveren.

- ii) Het is verboden op de verpakking of via enige andere communicatie te beweren of te suggereren dat het product een antimicrobiële of desinfecterende werking heeft.

Beoordeling en controle: de aanvrager dient aan de bevoegde instantie de teksten en ontwerpen te verstrekken die voor elk type verpakking worden gebruikt en/of monsters van alle verschillende typen verpakking.

- iii) Het product mag biociden bevatten mits deze niet bioaccumulerend zijn. Een biocide wordt niet als bioaccumulerend beschouwd indien $BCF < 100$ of $\log Kow < 3,0$. Als zowel de BCF-waarden als de logKow-waarden beschikbaar zijn, wordt de hoogst gemeten BCF-waarde gebruikt.

Beoordeling en controle: de aanvrager dient voor elk toegevoegd biocide exemplaren van de veiligheidsinformatiebladen te verstrekken, samen met informatie over de BCF- en/of logKow-waarden.

e) Kleurstoffen

In het product toegestane kleurstoffen mogen niet bioaccumulerend zijn. Voor kleurstoffen die zijn goedgekeurd voor gebruik in levensmiddelen hoeft niet te worden aangetoond dat zij niet potentieel bioaccumulerend zijn. Een kleurstof wordt niet als bioaccumulerend beschouwd indien $BCF < 100$ of $\log K_{ow} < 3,0$. Als zowel de BCF-waarden als de $\log K_{ow}$ -waarden beschikbaar zijn, wordt de hoogst gemeten BCF-waarde gebruikt.

Beoordeling en controle: de aanvrager dient voor elke toegevoegde kleurstof exemplaren van de materiaalveiligheidsbladen te verstrekken, of documentatie om aan te tonen dat de kleurstof is toegestaan voor gebruik in voedingsmiddelen.

f) Enzymen

Enzymen moeten een vloeibare vorm hebben of stofvrij granulaat zijn. Enzymen moeten vrij zijn van restanten van micro-organismen uit de vervaardiging.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt voor elk toegevoegd enzym exemplaren van de materiaalveiligheidsbladen, samen met documentatie om aan te tonen dat het enzym vrij is van restanten van micro-organismen.

g) Fosfor

De totale hoeveelheid fosfaten en andere fosforverbindingen mag de in de tabel gespecificeerde grenswaarden, berekend in gram fosfor per liter water, niet overschrijden.

Voor de fosforberekeningen wordt de hoogste aanbevolen dosis gebruikt.

Producttype	Zacht	Gemiddeld	Hard
Fosfor (g P/l water)	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Voorweekmiddelen	0,08	0,08	0,08
Detergentia	0,15	0,30	0,50
Spoelmiddelen	0,02	0,02	0,02
Multicomponentsystemen	0,17	0,32	0,52

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt documentatie om aan te tonen dat is voldaan aan de grenswaarde in de bovenstaande tabel.

Criterium 4 — Verpakkingseisen

a) Gewicht/utiliteitsratio (WUR)

De gewicht/utiliteitsratio (WUR) van het product mag de volgende waarden niet overschrijden:

Producttype	WUR		
	0-6 °dH	7-13 °dH	> 14 °dH
Poeders (g/l wasmiddeloplossing)	0,8	1,4	2,0
Vloeistoffen (g/l wasmiddeloplossing)	1,0	1,8	2,5

De WUR dient uitsluitend te worden berekend voor primaire verpakkingen (met inbegrip van doppen, stoppen en handpompen/sproeimechanieken), en wel met behulp van de onderstaande vergelijking:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i) / (D_i * r_i)]$$

waarbij:

W_i = het gewicht (g) van verpakkingcomponent (i), met inbegrip van het etiket, voor zover van toepassing;

U_i = het gewicht (g) van het niet-gerecycleerde (virgin) materiaal in verpakkingscomponent (i). Als het aandeel van gerecycleerd materiaal in de verpakkingscomponent gelijk is aan 0 % dan is $U_i = W_i$;

D_i = het aantal functionele eenheden in de verpakkingscomponent (i). De functionele eenheid = de dosis in g/l wasmiddeloplossing;

r_i = het recyclingcijfer, d.w.z. het aantal keren dat de verpakkingscomponent (i) voor hetzelfde doeleinde wordt gebruikt via een terugname- of navulsysteem. $r = 1$ als de verpakking niet voor hetzelfde doel wordt hergebruikt. Als de verpakking wordt hergebruikt, wordt r op 1 gezet, tenzij de aanvrager een hoger cijfer kan aantonen.

Uitzonderingen

Verpakkingen van kunststof/papier/karton die meer dan 80 % gerecycleerd materiaal bevatten of meer dan 80 % kunststof uit hernieuwbare bron zijn uitgesloten van deze eis.

Een verpakking wordt als gerecycleerd beschouwd als de grondstoffen voor de vervaardiging van de verpakking zijn ingezameld bij fabrikanten van verpakkingen in de distributiefase of bij de consument. Wanneer de grondstof industrieel afval van het eigen productieproces van de fabrikant van het materiaal is, wordt het materiaal niet als gerecycleerd beschouwd.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt de berekening van de WUR van het product. Een spreadsheet voor deze berekening is te vinden op de website van de EU-milieukeur. De aanvrager verstrekt een volledige en ondertekende verklaring voor de hoeveelheid gerecycleerd materiaal of materiaal uit hernieuwbare bronnen in de verpakking. De aanvrager en/of detailhandelaar dient voor de goedkeuring van navulverpakkingen te documenteren dat de navullingen op de markt te koop zijn of zullen zijn.

b) Kunststof verpakkingen

In kunststof verpakkingen mogen uitsluitend ftalaten worden gebruikt waarvoor op het moment van de aanvraag een risicobeoordeling heeft plaatsgevonden en die niet zijn ingedeeld in een van de in criterium 3 b) genoemde categorieën (en combinaties daarvan).

Om, ten behoeve van recycling, identificatie van de verschillende onderdelen van de verpakking mogelijk te maken, moeten kunststof onderdelen in de primaire verpakking volgens DIN 6120, deel 2, of een gelijkwaardige norm worden geëtiketteerd. Doppen en pompjes zijn vrijgesteld van deze eis.

Beoordeling en controle: de aanvrager dient een ingevulde en ondertekende verklaring te verstrekken dat aan dit criterium is voldaan.

Criterium 5 — Afwasresultaat (geschiktheid voor gebruik)

Het resultaat en de efficiëntie van het product moeten bevredigend zijn. Het product moet voldoen aan de eisen voor de gebruikerstest of interne tests overeenkomstig aanhangsel II.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt een gedetailleerd testverslag aan de bevoegde instantie, inclusief informatie/documentatie. Zie aanhangsel II.

Criterium 6 — Automatische doseersystemen

Multicomponentsystemen worden samen aangeboden met een automatisch en gecontroleerd doseersysteem.

Teneinde de juiste dosis in de automatische doseersystemen te kunnen waarborgen, moeten klantbezoeken worden geïncorporeerd als een normale routine voor fabrikanten/leveranciers. Deze klantbezoeken worden tijdens de contractperiode ten minste eenmaal per jaar gehouden op alle locaties; ze moeten het kalibreren van de doseerapparatuur omvatten. Ook een derde partij kan de klantbezoeken uitvoeren.

In uitzonderlijke gevallen kan er van klantbezoeken worden afgezien als de afstand en de leveringsmethode het bezoek onuitvoerbaar maakt.

Beoordeling en controle: de aanvrager verstrekt een schriftelijke verklaring van verantwoordelijkheid voor en frequentie en inhoud van klantbezoeken.

Criterium 7 — Gebruikersinformatie — Informatie op de EU-milieukeur

a) Informatie op de verpakking/productinformatieblad

De volgende aanbevelingen moeten op de verpakking staan en/of op het productinformatieblad of equivalent document:

— Doseer volgens de mate van vervuiling en de waterhardheid. Volg de doseringsaanwijzingen.

— Door dit product met EU -milieukeur te gebruiken volgens de doseringsaanwijzingen, draagt u bij aan het verminderen van de waterverontreiniging en van de afvalproductie.

b) Informatie op de EU-milieukeur

Het logo moet zichtbaar en leesbaar zijn. Het gebruik van het logo van de EU-milieukeur is beschermd in het primaire EU-recht. Het registratie-/vergunningnummer van de EU-milieukeur moet op het product staan, het moet leesbaar en duidelijk zichtbaar zijn.

Het optionele etiket met tekstvak dient de volgende tekst te bevatten:

- Verminderd effect op aquatische ecosystemen
- Minder gevaarlijke stoffen
- Afwasresultaat getest.

De richtsnoeren voor het gebruik van het optionele etiket met tekstvak kunnen worden geraadpleegd in de „Guidelines for use of the Ecolabel logo” op de website: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Beoordeling en controle (a-b): de aanvrager verstrekt een voorbeeld van het productetiket en/of productblad, alsmede een verklaring dat aan dit criterium is voldaan. Productclaims worden gedocumenteerd door middel van passende test-verslagen.

Aanhangsel I

Detergenteningrediëntendatabank- (DID-)lijst

De DID-lijst (deel A) is een lijst die informatie bevat over de toxiciteit voor in het water levende organismen en over de biologische afbreekbaarheid van (bestanddelen van) ingrediënten die veel worden gebruikt in formules van detergentia. De lijst bevat informatie over de toxiciteit en de biologische afbreekbaarheid van een reeks stoffen die worden gebruikt in (af)was- en schoonmaakproducten. De lijst is niet uitputtend, maar deel B van de DID-lijst bevat richtsnoeren voor de bepaling van de relevante rekenparameters voor stoffen die niet in de DID-lijst zijn opgenomen (bijvoorbeeld de toxiciteitsfactor (TF) en de afbraakfactor (DF), die worden gebruikt voor het berekenen van het kritische verdunningsvolume). De lijst is een generieke informatiebron, en de stoffen die in de DID-lijst zijn opgenomen, zijn niet automatisch goedgekeurd voor gebruik in producten die de EU-milieukeur dragen. De DID-lijst (deel A en B) is te vinden op de website van de EU-milieukeur.

Voor stoffen waarvoor geen gegevens beschikbaar zijn over de toxiciteit voor in het water levende organismen en over de afbreekbaarheid, kunnen structurele analogieën met vergelijkbare stoffen worden gebruikt om de TF en DF te bepalen. Zulke structurele analogieën dienen te worden goedgekeurd door de bevoegde instantie die vergunning tot het voeren van de EU-milieukeur verleent. In plaats daarvan kan ook een worstcasebenadering worden toegepast, met gebruikmaking van de onderstaande parameters:

Worstcasebenadering:

Ingrediënt	Acute toxiciteit			Chronische toxiciteit			Afbraak		
	LC50/EC50	SF _(acuut)	TF _(acuut)	NOEC (*)	SF _(chronisch) (*)	TF _(chronisch)	DF	Aeroob	Anaeroob
„Naam”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Als geen aanvaardbare gegevens over de chronische toxiciteit worden gevonden, zijn deze kolommen leeg. In dat geval wordt TF_(chronisch) gedefinieerd als gelijk aan TF_(acuut)

Documentatie van gemakkelijke biologische afbreekbaarheid

De volgende testmethoden voor gemakkelijke biologische afbreekbaarheid dienen te worden gebruikt:

1. Tot en met 1 december 2010 en tijdens de overgangperiode van 1 december 2010 tot en met 1 december 2015:

De testmethoden voor gemakkelijke biologische afbreekbaarheid als vermeld in Richtlijn 67/548/EEG, in het bijzonder de methoden die zijn beschreven in bijlage V.C4 bij deze richtlijn, of de overeenkomstige OESO-testmethoden 301 A-F of ISO-methoden.

Het beginsel van het tiendagenvenster is niet van toepassing voor oppervlakreactieve stoffen. Voor de testmethoden C4-A en C4-B in bijlage V bij Richtlijn 67/548/EEG (en de overeenkomstige OESO-testmethoden 301 A en E en ISO-methoden) dient de score minimaal 70 % te zijn en voor de testmethoden C4-C, D, E en F (en de overeenkomstige OESO-testmethoden 301 B, C, D en F en ISO-methoden) minimaal 60 %.

2. Na 1 december 2015 en tijdens de overgangperiode van 1 december 2010 tot en met 1 december 2015:

De testmethoden als vermeld in Verordening (EG) nr. 1272/2008.

Documentatie van anaerobe biologische afbreekbaarheid

Als referentiemethode voor anaerobe biologische afbreekbaarheid dient EN ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988), OESO 311 of een gelijkwaardige testmethode te worden gebruikt, waarbij de uiteindelijke afbreekbaarheid onder anaerobe omstandigheden 60 % moet bedragen. Ook testmethoden waarbij de omstandigheden in een relevant anaeroob milieu worden gesimuleerd, mogen worden gebruikt om aan te tonen dat 60 % uiteindelijke afbreekbaarheid werd bereikt onder anaerobe omstandigheden.

Extrapolatie voor stoffen die niet in de DID-lijst zijn opgenomen

De volgende aanpak kan worden gevolgd om de nodige documentatie te verstrekken over de anaerobe biologische afbreekbaarheid voor (bestanddelen van) ingrediënten die niet in de DID-lijst zijn opgenomen.

1. Pas een redelijke extrapolatie toe. Gebruik de testresultaten van één grondstof voor extrapolatie naar de uiteindelijke anaerobe afbreekbaarheid van qua structuur verwante oppervlakreactieve stoffen. Als de anaerobe biologische afbreekbaarheid voor een oppervlakreactieve stof (of een groep homologe verbindingen) in de DID-lijst wordt bevestigd, kan ervan worden uitgegaan dat een vergelijkbaar type oppervlakreactieve stof ook anaeroob biologisch afbreekbaar is (bijvoorbeeld: C12-15 A 1-3 EO sulfaat (DID-nr. 8) is anaeroob biologisch afbreekbaar en een vergelijkbare anaerobe biologische afbreekbaarheid kan voor C12-15 A 6 EO sulfaat worden verondersteld). Als voor een oppervlakreactieve stof de anaerobe biologische afbreekbaarheid met behulp van een adequate testmethode is bevestigd, kan ervan worden uitgegaan dat een vergelijkbaar type oppervlakreactieve stof ook anaeroob biologisch afbreekbaar is (zo kunnen bijvoorbeeld literatuurgegevens die de anaerobe biologische afbreekbaarheid bevestigen van oppervlakreactieve stoffen die tot de groep alkylesterammoniumzouten behoren, als documentatie worden gebruikt voor een vergelijkbare anaerobe biologische afbreekbaarheid van andere quaternaire ammoniumzouten die esterbindingen in de alkylketen(s) bevatten).

2. Voer een screeningtest voor anaerobe biologische afbreekbaarheid uit. Voer, als er een nieuwe test nodig is, een screeningtest uit volgens EN ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988), OESO 311 of een gelijkwaardige methode.
  3. Voer een afbreekbaarheidstest met een lage dosis uit. Als een nieuwe test nodig is en er experimentele problemen met de screeningtest rijzen (bijvoorbeeld remming door toxiciteit van de teststof), herhaal dan de test met een lage dosering oppervlakreactieve stof en volg de afbraak door ¹⁴C-metingen of chemische analyses. Een test met een lage dosis kan worden uitgevoerd met OESO 308 (augustus 2000) of een gelijkwaardige methode.
-

*Aanhangsel II***Afwasresultaat (geschiktheid voor gebruik)**

a) Interne tests

Het testlaboratorium van de fabrikant kan worden goedgekeurd voor het uitvoeren van tests om de effectiviteit aan te tonen indien aan de volgende aanvullende eisen wordt voldaan:

- organisaties die de milieukeur toekennen, moeten de testprestaties kunnen volgen;
- de organisatie die de milieukeur toekent, moet toegang hebben tot alle gegevens over het product;
- de uitvoering van de effectiviteitstest moeten worden beschreven in het kwaliteitsbeheersysteem.

De aanvrager moet documentatie verstrekken waaruit blijkt dat het product onder realistische omstandigheden is getest:

- a) afwas die is bevuild met vlekken die representatief zijn voor het soort vuil dat kan worden verwacht in het gebied waar de producten op de markt worden gebracht;
- b) aanbevolen dosering en de bijbehorende waterhardheid bij de laagste aanbevolen afwastemperatuur.

De aanvrager moet documentatie verstrekken ten bewijze van:

- het vermogen van het product om vuil van de afwas te verwijderen;
- het vermogen van het product om de afwas te drogen.

Het testproduct moet worden getest ten opzichte van een referentieproduct. Het referentieproduct kan een algemeen gangbaar product op de markt zijn en het geteste product moet ten minste even effectief zijn als het referentieproduct.

b) Gebruikerstest

1. Er moeten antwoorden worden verkregen van ten minste vijf testcentra die een willekeurige selectie klanten vertegenwoordigen.
  2. De procedure en dosering moeten conform de aanbevelingen van de fabrikant zijn.
  3. De testperiode moet ten minste vier weken duren met ten minste 400 testcycli.
  4. Elk testcentrum moet de effectiviteit van het product of multicomponentsysteem beoordelen door vragen te beantwoorden die betrekking hebben op de volgende aspecten (of vergelijkbare formuleringen):
    - het vermogen van het product om vuil van de afwas te verwijderen;
    - het vermogen van het product om de afwas te drogen;
    - de tevredenheid van de respondent met de overeenkomst omtrent de klantenbezoeken.
  5. Het antwoord moet worden gewaardeerd op een schaal die ten minste drie niveaus omvat, bijvoorbeeld „onvoldoende effectief”, „voldoende effectief” of „zeer effectief”. Ten aanzien van de mate van tevredenheid van het testcentrum met de regeling voor de verslaglegging van de bezoeken, moeten de categorieën „niet tevreden”, „tevreden” en „zeer tevreden” zijn.
  6. Ten minste 80 % moet het product op alle punten als voldoende effectief of zeer effectief waarderen (zie punt 4) en tevreden of zeer tevreden zijn over de afspraken omtrent de klantenbezoeken.
  7. Alle ruwe gegevens uit de test moeten worden gespecificeerd.
  8. De testprocedure moet in detail worden beschreven.
-